

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 264 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Administracinių nusižengimų kodekso 264 straipsnio pakeitimą paskatino visuomenės pasipiktinimas dėl fizinių ar juridinių nekilnojamojo turto savininkų užtvėrtų priėjimų prie vandens telkinių.

Tvoros prie ežerų, upių ne tik trukdo žmonėms ilsėtis, bet ir laisvai judėti vandens telkinio pakrante.

Remiantis, Aplinkos apsaugos departamento gautų pranešimų statistika, per 2020 metus gauti mažiausiai 328 pranešimai apie pakrantės apsaugos juostų pažeidimus. Ypatingai pranešimų skaičius išauga vasaros mėnesiais, kai prie vandens telkinių norintys poilsiaujanti asmenys, aptinka tvoras, kurios užkertą jiems patekimą prie vandens telkinio.

Dažnai atvykus aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės pareigūnui, tvoras įrengę asmenys vengia šalinti nelegalias tvoras arba susimoka baudas, tvoras nugriauna, tačiau po kurio laiko jas vėl atstato.

Projekto tikslas – užtikrinti laisvą priėjimą prie vandens telkinių ir sugriežtinti atsakomybę už paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ar pakrančių apsaugos juostų apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimą tvėrant tvoras ar kitaip ribojant praėjimą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projekto iniciatorius – Lietuvos Respublikos Seimo narys Linas Jonauskas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo Administracinių nusižengimų kodekso 264 straipsniu numatyta, kad:

1. Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ar pakrančių apsaugos juostų apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimas užtraukia įspėjimą arba baudą asmenims nuo trisdešimt iki vieno šimto keturiasdešimt eurų ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo devyniasdešimt iki dviejų šimtų devyniasdešimt eurų.

2. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas, padarytas pakartotinai, užtraukia baudą asmenims nuo penkiasdešimt iki trijų šimtų eurų ir juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo dviejų šimtų iki penkių šimtų penkiasdešimt eurų.

Tokia administracinė atsakomybė numatyta įvairaus pobūdžio paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ar pakrančių apsaugos juostų apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimams, tarp kurių yra ir tvorų tvėrimas.

Saugomų teritorijų įstatymas ir Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų, ir pakrančių apsaugos juostų nustatymo tvarkos aprašas įpareigoja tvoros statytoją palikti laisvą praėjimą

pakrante. Priklausomai nuo vandens telkinio dydžio, jis turi būti 5 – 25 metrai. Reikalavimai taikomi tam, kad visuomenė turėtų laisvą prieėjimą prie valstybinių vandens telkinių bei todėl, kad per arti vandens pastatyta tvora gali padaryti žalos upės vagai, jei į ją įtvirtinama tvora.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Administracinių nusižengimų kodekso 264 straipsnio pakeitimu, papildant straipsnį 3 dalimi, siūloma atskirai numatyti atsakomybę už paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ar pakrančių apsaugos juostų apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimą tveriant tvoras ar kitaip ribojant praėjimą.

Siūloma už paviršinių vandens telkinių apsaugos zonų ar pakrančių apsaugos juostų apsaugos ir naudojimo režimo pažeidimą tveriant tvoras ar kitaip ribojant praėjimą numatyti dešimt kartų didesnę baudą nei šiuo metu galiojanti: nuo trijų šimtų iki šešių šimtų eurų ir baudą juridinių asmenų vadovams ar kitiems atsakingiems asmenims – nuo keturių šimtų penkiasdešimties iki septynių šimtų penkiasdešimties eurų.

Tikimasi, kad dešimt kartų didesnės baudos, numatytos už tvorų tvėrimą paviršinių vandens telkinių apsaugos zonose ar pakrančių apsaugos juostose leis maksimaliai sumažinti tokių pažeidimų skaičių bei užtikrins visuomenei galimybę laisvai prieiti prie valstybinių vandens telkinių.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Neigiamų priimto įstatymo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymo projektas neigiamos įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilies verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtas Įstatymo projektas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jų plėtrai.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas atitinka Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimus.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštaruoja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos teisės aktams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo įgyvendinimui neprireiks valstybės biudžeto lėšų.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Nėra gauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Paviršinių vandens telkinių apsaugos zonos pažeidimai“, „paviršinių vandens telkinių pakrančių apsaugos juostos apsaugos pažeidimai“, „Nelegalus tvorų tvėrimas vandens telkinių pakrantėse“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Teikia Seimo nariai:

Linus Jonauskas